

Envision 4.7 -konferenssin suositus: Kestävän kehityksen tavoitteeseen 4.7 liittyvä osaaminen

Mitä on kestävän kehityksen tavoitteeseen 4.7. liittyvä osaaminen?

Kestävän kehityksen tavoitteeseen 4.7 liittyvä osaaminen on joukko taitoja, joissa yhdistyvät kestäväan kehitykseen liittyvät tiedot, asenteet ja arvot, kuten epävarmuuden sietokyky, osallistavien yhteiskuntien rakentaminen ja demokratia. Kestävää kehitystä palveleva transformatiivinen osaaminen kattaa useita alueita, kuten henkilön sisäiset seikat (esimerkiksi itsetietoisuus ja stressinhallinta), tulevaisuuteen suuntautuminen ja normatiivinen alue, joissa eettinen vastuullisuus on avainasemassa.¹ Nämä osaamisen alueet liittyvät oppimiseen, osallistumiseen ja kriittiseen ajatteluun sekä kognitiivisten, tunne-elämällisten ja käyttäytymistaitojen käyttöön tavoitteen 4.7 osa-alueiden edistämiseksi ja saavuttamisessa.

Envision 4.7 -tiekartta korostaa niin formaalin, informaalin kuin non-formaalinkin koulutuksen ratkaisevaa roolia osaamisen kehittämisessä. Koulutus, joka edistää kestäväan kehityksen tavoitteen 4.7 mukaisia taitoja, edistää aktiivista kansalaisuutta demokraattisissa yhteiskunnissa ja tukee yhteiskunnan muutosta kohti demokraattisempaa ja ympäristöystävällisempää mallia maailmanlaajuisella, kansallisella ja paikallisella tasolla samalla kun se edistää myös yksilöiden itsensä henkilökohtaista kehitystä.

Miten EU voi edistää tavoitteeseen 4.7 liittyvää osaamista?

Bridge 47 on sitoutunut tunnustamaan nämä osaamisalueet ja toteuttamaan niitä kaikissa elinikäisen oppimisen muodoissa EU:ssa, mukaan lukien formaali ja non-formaali koulutus ja informaali oppiminen. Vaikka koulutus onkin pitkälti kansallisten hallitusten ohjauksessa, useissa keskeisissä suosituksissa tunnustetaan, miten tärkeää on luoda yhteinen luettelo avaintaidoista. EU:n opetusministerien vuonna 2015 antamassa Pariisin julistuksessa² tunnustetaan tarve rakentaa ”sosiaalista osaamista, kansalaistaitoja ja kulttuurien välisiä taitoja, mikä tapahtuu edistämällä demokratian arvoja ja perusoikeuksia, sosiaalista osallisuutta ja syrjimättömyyttä sekä aktiivista kansalaisuutta”. Muita huomioon otettavia kehyksiä ovat Euroopan neuvoston demokraattisessa kulttuurissa tarvittavien taitojen viitekehys (RFCDC)³ ja OECD:n maailmanlaajuinen PISA-osaamiskehys.⁴ EU-tasolla uusinta uutta edustaa 22.5.2018 annettu neuvoston suositus elinikäisen oppimisen avaintaidoista⁵, jossa painotetaan osaamisen kehittämistä keinona ”hyödyntää koulutuksen ja kulttuurin koko potentiaali työpaikkojen, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja aktiivisen kansalaisuuden aikaansaamisessa ja välineinä eurooppalaisen identiteetin omaksumiseen kaikessa moninaisuudessaan”. Suosituksen mukaan EU:n jäsenvaltioiden on edistettävä ”kansalaistaitojen kehittämistä tavoitteena parantaa yhteisten arvojen ymmärtämistä”. Neuvoston suosituksen perustamassa viitekehyksessä luetellaan avaintaitojen joukossa seuraavat tavoitetta 4.7 tukevat taidot: henkilökohtaiset, sosiaaliset ja oppimistaidot, kansalaistaidot sekä kulttuuritietoisuuteen ja kulttuurin ilmaisumuotoihin liittyvät taidot. Tämä painopiste mainitaan myös monessa muussa yhteydessä, kuten neuvoston päätöksessä eurooppalaisesta koulutusalueesta.⁶

Tavoitteeseen 4.7 liittyvät taidot auttavat näiden sitoumusten mukaisesti kansalaisia olemaan aktiivisia toimijoita Agenda 2030:n toteuttamisessa.

Varmistaa vuoteen 2030 mennessä, että kaikki oppijat saavat kestäväan kehityksen edistämiseen tarvittavat tiedot ja taidot esimerkiksi kestäväan kehitystä ja kestäviä elämäntapoja, ihmisoikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa, rauhan ja väkivallattomuuden kulttuurin edistämistä, maailmankansalaisuutta, kulttuurien monimuotoisuuden sekä kulttuurin osuutta kestävässä kehityksessä arvostavan koulutuksen kautta

¹Giangrande, N. et al, *A Competency Framework to Assess and Activate Education for Sustainable Development: Addressing the UN Sustainable Development Goals 4.7 Challenge*, Sustainability, 2019, 11, 2832.

²Julistus kansalaisuuden sekä vapauden, suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden yhteisten arvojen edistämiseksi koulutuksen avulla.

³Euroopan neuvoston demokraattisessa kulttuurissa tarvittavien taitojen viitekehys (RFCDC), 2013.

⁴OECD:n maailmanlaajuinen PISA-osaamiskehys, 2018.

⁵Neuvoston suositus elinikäisen oppimisen avaintaidoista, 22.5.2018.

⁶Neuvoston päätöslauselma eurooppalaisen koulutusalueen kehittämisestä tulevaisuuteen suuntautuvien koulutusjärjestelmien tukemiseksi 2019/C 389/01.

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma

Jotta EU voisi onnistuneesti muuntautua runsashiilisestä vähähiiliseksi taloudeksi ja parantaa samalla kansalaisten elämänlaatua, on erittäin tärkeää varmistaa, että jokaiselle yksilölle rakentuu valmiuksia osallistua yhteistyössä systeemisen muutoksen aikaansaamiseen. Tässä yhteydessä Euroopan komissio sitoutui kehittämään eurooppalaista osaamiskehystä, jolla edistetään ilmastonmuutoksen torjuntaan ja kestäväan kehitykseen liittyvää tietämystä, taitoja ja asenteita. Tämä muodostaa erinomaisen perustan tavoitteeseen 4.7 liittyvien transformatiivisten taitojen edistämiseksi.

Euroopan digitaalinen valmius

EU:n sitoutuminen varmistamaan, että digitalisaatio palvelee ihmisiä, taloutta ja ympäristöä ja noudattaa kaikessa kestäväan kehityksen periaatteita, edellyttää uudenlaista osaamista ja valmiuksia. EU:n Horisontti 2020 -puiteohjelma ja varsinkin sen painopiste ”Eurooppa muuttuvassa maailmassa – osallistavat, innovatiiviset ja pohtivat yhteiskunnat”⁷ on osoittautunut hyödylliseksi tavaksi edistää kansalaisuuteen, digitaaliseen demokratiaan ja julkishyödykkeiden tuottamiseen liittyviä ratkaisuja. Jotta nämä avainalueet huomioitaisiin jatkossakin, myös tulevaisuuden aloitteissa on edistettävä tavoitteeseen 4.7. liittyvää osaamista.

Ihmisten hyväksi toimiva talous

Jotta kaikilla eurooppalaisilla olisi yhtäläiset mahdollisuudet elämässään, jokaisella on oikeus laadukkaaseen ja osallistavaan koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen – tämä on Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ensimmäinen periaate. Uusi Euroopan osaamisohjelma⁸ esittelee koulutuksen tavoitteita ja sisällyttää kestäväan kehityksen tavoitteet useimpiin ohjelman toimenpiteisiin, jotta oikeus koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen toteutuisi kaikkialla Euroopassa.

Vahvempi EU maailmannäyttämöllä

Uudessa kehityspolitiikkaa koskevassa eurooppalaisessa konsensuksessa⁹ EU sitoutui takaamaan, että ”kaikilla on ne tiedot, taidot, valmiudet ja oikeudet, joita he tarvitsevat voidakseen elää ihmisarvoista elämää, osallistuakseen täysipainoisesti yhteiskuntaelämään”. Sen varmistaminen, että kansalaisilla on oikeat taidot tavoitteen 4.7. saavuttamiseksi, on avainasemassa Agenda 2030:n tavoitteiden edistämässä ja EU:n omien kehityspoliittisten tavoitteiden toteutumisessa EU:n rajojen ulkopuolella.

Eurooppalaisen elämäntavan edistäminen

EU:n perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artikla). Tavoitteella 4.7 halutaan varmistaa kaikkien näiden arvojen toteutuminen. EU on sitoutunut edistämään näitä arvoja ja niitä tukevaa osaamista aloitteillaan, kuten eurooppalaisella koulutusalueella.

Uutta vauhtia eurooppalaiselle demokratialle

EU toteaa, että kansalaisilla on oltava vahvempi rooli EU:n päätöksentekoprosessissa ja prioriteettien asettamisessa, joten tämän ymmärtäminen on keskeisellä sijalla keskusteltaessa Euroopan tulevaisuudesta. Euroopan neuvoston pohdinnat Covid-19-pandemiasta korostavat, miten kansalaisten aktiivisen osallistumisen tärkeyttä on tuettava kansalaisuuskasvatuksessa saatujen taitojen tunnustamisella ja edistämällä.¹⁰ EU on myös sitoutunut taistelemaan disinformaatiota vastaan, ja keinoina tässä ovat tietoisuuden lisääminen ja yhteisön sietokyvyn parantaminen.¹¹ Jotta nämä toimet kantaisivat hedelmää, on ratkaisevan tärkeää edistää taitoja, jotka edesauttavat kansalaisten osallistumista ja kriittistä ajattelua.

⁷Horizon 2020, [Eurooppa muuttuvassa maailmassa – osallistavat, innovatiiviset ja pohtivat yhteiskunnat](#).

⁸Euroopan komissio, [Euroopan osaamisohjelma kestäväan kilpailukyvyyn, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja selviytymis- ja palautumiskyvyn tueksi](#), 2020.

⁹Uusi kehityspolitiikkaa koskeva eurooppalainen konsensus ”Meidän maailmamme, meidän ihmisarvomme, meidän tulevaisuutemme”, 2017.

¹⁰<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/06/24/conference-on-the-future-of-europe-council-agrees-its-position/>.

¹¹Euroopan komissio, [Disinformaation vastainen toimintasuunnitelma](#), 2018.

Suosituksset

Jotta EU voisi toteuttaa kestävän kehityksen tavoitteet menestyksekkäästi ja edistää samalla prioriteettejaan,

Bridge 47 kehottaa kaikkia toimijoita ryhtymään Envision 4.7 -tiekartan suositusten mukaisesti seuraaviin toimiin:

1. Tavoitteen 4.7 saavuttamiseksi on luotava yleiseurooppalainen kokonaisvaltainen strategia, joka määritellään ja toteutetaan kaikilla tasoilla ja johon sisältyy luettelo tavoitteen saavuttamiseen tarvittavista taidoista.
2. On lisättävä tietoisuutta siitä, mitä tavoitteen 4.7 edellyttämä osaaminen on, miten sitä voidaan edistää formaalissa ja non-formaalissa koulutuksessa sekä informaalissa oppimisessa, ketkä ovat avaintoimijoita, jotka voivat myös edistää työnjakoa, ja miten tämä osaaminen yhdistyy EU:n jäsenvaltioiden olemassa olevaan politiikkaan ja menettelytapoihin, EU:n poliittiseen johtajuuteen ja palveluihin.
3. On kehitettävä aiempien osaamiskehysten pohjalta tai priorisoitava tulevaisuudessa maailmanlaajuisia ja eurooppalaisia osaamiskehyksiä, jotka tukevat kestävän kehityksen edellyttämiä transformatiivisia taitoja.
4. Tavoitteen 4.7 edellyttämiä taitoja on edistettävä yhdenmukaisella tavalla ja kaikkiin asiaan liittyviin menettelytapoihin on integroitava viittauksia näihin taitoihin.

Bridge 47 kehottaa myös EU:n jäsenvaltioita toimimaan seuraavasti:

5. On tunnustettava ja toteutettava tavoitteen 4.7 edellyttämiä taitoja kaikissa elinikäisen oppimisen muodoissa (mukaan lukien formaali ja non-formaali koulutus ja informaali oppiminen).
6. Tavoitteen 4.7 edellyttämät taidot on sisällytettävä ammattiin opiskelevien ja ammatissa toimivien opettajien sekä muiden formaalien ja non-formaalien opettajien koulutukseen, ja formaalin sektorin opetussuunnitelmaa perusasteelta korkeakouluasteelle on kehitettävä niin, että opetussuunnitelmiin sisällytetään asiaan liittyvien osaamisalueiden opettaminen ja oppiminen.

Bridge 47 kehottaa myös Euroopan komissiota toimimaan seuraavasti:

7. Suosituksen 3 mukaisesti on perustettava Euroopan laajuisia monisidosryhmäisiä kumppanuuksia, joilla tunnustetaan ja kehitetään olemassa olevia globaaleja ja Euroopan laajuisia osaamiskehyksiä.
8. Tavoitteeseen 4.7 liittyvät transformatiiviset taidot on integroitava asiaankuuluviin ohjelmiin komission toiminnan painopisteissä.

Bridge 47 kehottaa myös Euroopan parlamenttia toimimaan seuraavasti:

9. On seurattava ja edistettävä sitä, että EU:n politiikkaan sisällytetään viittauksia tavoitteen 4.7 edellyttämiin taitoihin.

Tämän asiakirjan sisältö on yksinomaan 15 hankekumppanin vastuulla eikä sen voida millään tavalla katsoa edustavan Euroopan unionin näkemyksiä.